

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน
ในเครือมูลนิธิไทยไชโย

The Relationships Between Teachers Quality of Work Life and Effectiveness of Private
Schools under Thachaiyo Foundation

คณิงนิจ ปาประลิต*

รองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์อร สดเอี่ยม**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูโรงเรียนเอกชนในเครือมูลนิธิไทยไชโย 2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในเครือมูลนิธิไทยไชโย และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในเครือมูลนิธิไทยไชโย กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ครูในโรงเรียนเอกชนในเครือมูลนิธิไทยไชโย จำนวน 133 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่าวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย พบว่า

1. คุณภาพชีวิตในการทำงานของครูโรงเรียนเอกชนในเครือมูลนิธิไทยไชโยโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในเครือมูลนิธิไทยไชโย โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก
3. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในเครือมูลนิธิไทยไชโยโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก อยู่ในระดับปานกลาง ($r = .66$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ABSTRACT

The purposes of this study were 1) to investigate levels of the teacher's quality of work life in private schools under Thachaiyo Foundation. 2) to investigate levels of the schools effectiveness in private schools under Thachaiyo Foundation. 3) to study the relationship between the teacher's quality of work life and schools effectiveness in private schools under Thachaiyo Foundation. Samples were 133 teachers of 6 schools under Thachaiyo Foundation. The rating scale questionnaires were used as the tool for the data collecting. Analyzed by the computer program to find out the frequencies, percentage, mean and standard deviation. The statistic that used for research assumption was Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient.

คำสำคัญ : คุณภาพชีวิตในการทำงานของครู, ประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน, มูลนิธิไทยไชโย

* ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

** กรรมการบริหารหลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

The results of this study were found that:

1. The teacher's quality of work life in private schools under Thaichaiyo Foundation in the total and each item in overall points of view were the high level.
2. The schools effectiveness in private schools under Thaichaiyo Foundation in the total and each item in overall points of view were the high level.
3. The teacher's quality of work life in private schools under Thaichaiyo Foundation in the total has positive relationship with schools effectiveness. They showed middle level of relationship ($r = .66$) with statistical significance at .01

Keywords : Teacher's quality of work life, School effectiveness, Thaichaiyo foundation

บทสรุป

ในปัจจุบันมนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดขององค์การหากขาดคนองค์การก็ไม่สามารถที่จะทำงานภายใต้ระบบได้ ดังนั้น งานจะมีคุณภาพได้จะต้องเกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของคนทำงานที่มีคุณภาพ ทรัพยากรบุคคลนับเป็นหัวใจแห่งความสำเร็จขององค์การไม่ว่าจะปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับใด โรงเรียนเป็นองค์การหนึ่งที่ทำหน้าที่จัดการศึกษามีบุคลากรหรือครูทำหน้าที่ให้การศึกษาคือผลิตเยาวชนระดับกลางให้มีประสิทธิผล การที่โรงเรียนจะมีคุณภาพหรือไม่ขึ้น สิ่งที่ต้องพิจารณาควบคู่ไปกับการบริหารการศึกษา ก็คือ คุณภาพชีวิตในการทำงานของครู จากงานวิจัยหลายเรื่องในอดีตที่ผ่านมา จะเน้นถึงแต่เรื่องประสิทธิผลของการจัดการศึกษา หรือการบริหารการศึกษา แต่มองข้ามในเรื่องของคุณภาพชีวิตในการทำงานของครู ซึ่งสำคัญอย่างยิ่งในแง่ของการบริหารทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด (วันชัย ดนัยโมทน, 2543, หน้า 2-3) เพราะคุณภาพชีวิตในการทำงานมีส่วนส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อันส่งผลต่อการพัฒนาองค์การในที่สุด อีกทั้งยังเป็นส่วนส่งเสริมเกื้อหนุนมิให้คุณภาพดีขึ้นได้ถ้าครูมีชีวิตในการทำงานที่เหมาะสม มีความพอใจและมีความสุข (วัลย์พร ศิริภิมรณ, 2541, หน้า 41)

คุณภาพชีวิตในการทำงานของครูจะเกิดขึ้นได้ต้องเริ่มต้นจากผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์มองเห็นความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพบุคลากร โดยสร้างสภาพแวดล้อมที่จะช่วยส่งเสริมให้เกิดความสุขในการทำงาน เช่น การสร้างบรรยากาศที่ดี และปลอดภัยในการทำงาน จัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อบุคลากรในองค์การทั้งการพัฒนาทักษะอาชีพและกิจกรรมนันทนาการเพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างผู้ร่วมงานทุกระดับ เมื่อบุคลากรมีคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดีขึ้นย่อมมีขวัญและกำลังใจมากยิ่งขึ้นมุ่งมั่นในการสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพ และประสิทธิผลให้แก่องค์การเพิ่มขึ้น ลดปัญหาการลาออกของบุคลากรและลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลขององค์การลง การมีค่าตอบแทนที่เพิ่มขึ้น มีความสุขในชีวิตการทำงาน ก็จะส่งผลดีต่อสุขภาพกายสุขภาพจิต ทำให้มีความผูกพันต่อองค์การมีความมุ่งมั่นที่จะขับเคลื่อนให้องค์การก้าวไปสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จร่วมกัน จากทฤษฎีของ Walton (1974) (อ้างถึงในทวีศักดิ์ ชันติยะ, 2557, หน้า 12) ประกอบด้วย 8 ด้าน คือ 1) ค่าตอบแทนที่เป็นธรรมและเพียงพอ 2) สภาพแวดล้อมการทำงานที่ถูกต้องลักษณะและปลอดภัย 3) การพัฒนาความสามารถของบุคคล 4) ความก้าวหน้าและมั่นคงในงาน 5) บุคลากรทางสังคม 6) ระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติงาน 7) ความสมดุลของชีวิตโดยภาพรวม และ 8) ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคม ดังนั้น องค์การจึงควรพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรในหน่วยงานให้เพิ่มขึ้นจะนำไปสู่การทำงานซึ่งที่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ หรือเพื่อทำให้องค์การมีประสิทธิผล ซึ่งดัชนีตัวหนึ่งที่เป็นเครื่องชี้วัดประสิทธิผลขององค์การ ได้แก่ คุณภาพชีวิตในการทำงานจะส่งผลต่อองค์การ 3 ประการ คือ 1) ช่วยเพิ่มผลผลิตขององค์การ 2) ช่วยเพิ่มขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานจนเป็น

แรงจูงใจให้มุ่งมั่นที่จะอยู่ในองค์การต่อไป และ 3) คุณภาพชีวิตในการทำงานจะช่วยปรับปรุงศักยภาพของผู้ปฏิบัติงานอีกด้วย (Huse and Commings, 1985, อ้างถึงใน วัศยาภรณ์ สิมพูล, 2551, หน้า 19)

ประสิทธิผลของโรงเรียน เป็นระดับ (degree) ที่โรงเรียนสามารถดำเนินงานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด ซึ่ง Robbins (1996, p. 7) กล่าวว่า ประสิทธิภาพมีความสำคัญยิ่งต่อการดำเนินงานของโรงเรียน เนื่องจากแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งหวังให้เกิดความเสมอภาคของการให้บริการแก่เด็กทุกคน ให้มีความเท่าเทียมกันในคุณภาพของการจัดการศึกษาและลดความเหลื่อมล้ำในคุณภาพของการผลิตซึ่งหมายถึงคุณภาพของผู้เรียน ในการวางแผนการศึกษาของโรงเรียน ยูเนสโกได้กำหนดแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประกอบด้วยมิติที่สัมพันธ์กัน 3 มิติ คือ คุณภาพของทรัพยากรที่ใช้ในการเรียนการสอน คุณภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษา (input) คุณภาพของกระบวนการเรียนการสอน (teaching process) และคุณภาพของผลผลิต (output) สอดคล้องกับ Cameron and Wheaten (1996, p. 540) ที่เสนอว่า ความมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลขององค์การกลายเป็นแนวคิดสำคัญของทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาองค์การ ทั้งนี้โรงเรียนจะเน้นไปที่ “คุณภาพ” (quality) “ความเป็นเลิศ” (excellence) “การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง” (continuous improvement) และ “การปรับเปลี่ยน” (transformation) ซึ่งคือความมีประสิทธิภาพขององค์การ (organizational effectiveness) นั่นเอง

การจัดการศึกษาที่จะประสบความสำเร็จนั้นให้ความสำคัญทั้งการบริหารจัดการและ ประสิทธิภาพควบคู่ไปด้วย ประสิทธิภาพของโรงเรียนนั้นจะขึ้นอยู่กับ 1) ผู้บริหาร 2) ครูผู้สอน 3) ระบบการบริหารจัดการ 4) ผู้ปกครองนักเรียน 5) วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ 6) บริบทของโรงเรียนและ 7) ผลลัพธ์ที่สามารถเห็นได้อย่างชัดเจน ก็คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียน ดังนั้น โรงเรียนจะมีประสิทธิผลหรือไม่นั้น พิจารณาได้จากเกณฑ์บ่งชี้ 4 ด้าน ได้แก่ ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม และความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน (Hoy and Miskel, 2008, p. 398) นอกจากนี้ โรงเรียนยังเป็นองค์กรทางการศึกษาหนึ่งที่มีหน้าที่สำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร เพื่อทำหน้าที่อบรมสั่งสอนชี้แนะและปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนเป็นพลเมืองที่มีความรู้ มีความสามารถ ซึ่งโรงเรียนจะสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลได้ดังตามเป้าหมายและเป็นที่ยอมรับของชุมชนได้นั้นปัจจัยสำคัญก็คือความมีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษานั้นเอง (มานะชัย วงษ์ธนสุภรณ์, 2546, หน้า 36)

โรงเรียนเอกชนในเครือมูลนิธิโทไซโยเป็นองค์กรหนึ่งซึ่งต้องการการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น มีประสิทธิผลของโรงเรียนที่เพิ่มขึ้นจากการบริหารจัดการภายในโรงเรียนเอกชนในเครือมูลนิธิโทไซโย ในปีการศึกษา 2558 ที่ผ่านมา โรงเรียนหฤทัยคริสเตียนซึ่งเป็นหนึ่งในโรงเรียนทั้ง 6 แห่ง ในเครือมูลนิธิโทไซโย ได้จัดทำรายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และผลการประเมินในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระ อังกฤษ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย สังคมศึกษา อยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งยังไม่บรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาของโรงเรียนหฤทัยคริสเตียน (โรงเรียนหฤทัยคริสเตียน, 2558, หน้า 159-161) จากปัญหาดังกล่าวจึงต้องพัฒนาและเพิ่มประสิทธิผลให้แก่โรงเรียนโดยผ่านครูผู้สอนในการที่จะให้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี ดังนั้นจากปัญหาข้างต้นจึงต้องพัฒนาครูมีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดีขึ้นเพื่อจะส่งผลให้โรงเรียนมีประสิทธิผลของโรงเรียนที่เพิ่มขึ้น การที่ครูจะคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดีได้นั้นก็ต้องขึ้นอยู่กับการบริหารงานของผู้บริหารด้วยเช่นกัน

โรงเรียนในเครือมูลนิธิโทไซโยเป็นองค์กรหนึ่งที่ต้องการการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น โดยผ่านครูผู้สอนในการที่จะให้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีได้นั้นต้องให้ครูมีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดีเพื่อโรงเรียนในเครือมูลนิธิจะได้มีประสิทธิผลยิ่งขึ้นการที่ครูจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้นั้นก็ต้องขึ้นอยู่กับการบริหารงานของผู้บริหารและการร่วมมือร่วมใจของครูด้วยกัน

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวมา จะเห็นได้ว่า ถ้าบุคคลากรมีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดีจะช่วยให้ผลการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ดังนั้น ให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในเครือมูลนิธิโตไชนั้อยู่ช้อค้นพบที่ได้ จะเป็นแนวทางในการบริหารงาน และนำไปปรับปรุงและพัฒนาองค์การต่อไป

คำถามการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้ทำวิจัยได้กำหนดคำถามการวิจัยไว้ดังนี้

1. คุณภาพชีวิตในการทำงานของครูโรงเรียนเอกชน ในเครือมูลนิธิโตไชนั้อยู่ช้อค้นพบ ในระดับใด
2. ประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน ในเครือมูลนิธิโตไชนั้อยู่ช้อค้นพบ ในระดับใด
3. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน ในเครือมูลนิธิโตไชนั้อยู่ช้อค้นพบ มีความสัมพันธ์กันหรือไม่

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

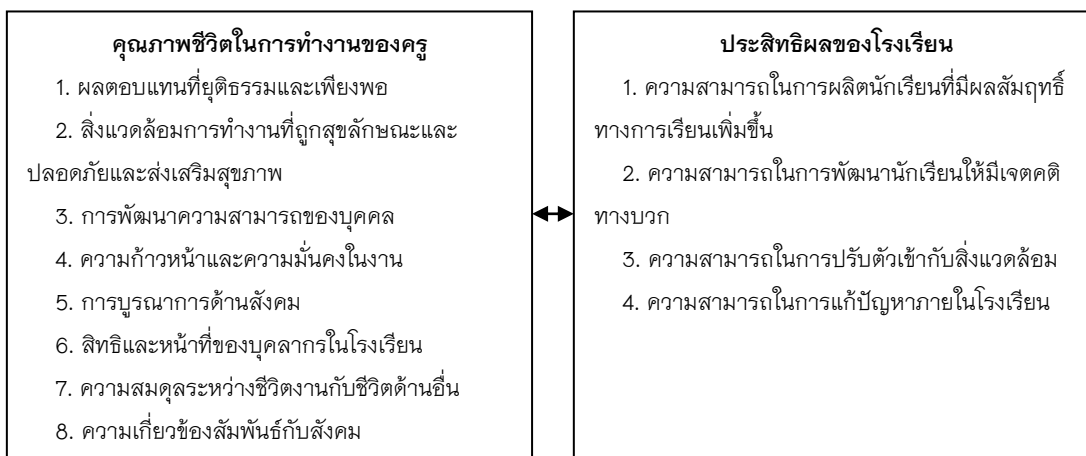
1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูโรงเรียนเอกชนในเครือมูลนิธิโตไชนั้อยู่ช้อค้นพบ
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในเครือมูลนิธิโตไชนั้อยู่ช้อค้นพบ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในเครือมูลนิธิโตไชนั้อยู่ช้อค้นพบ

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้สรุปกรอบแนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูตามแนวคิดทฤษฎีของ Walton (1974, อ้างถึงใน ทวีศักดิ์ ชันติยะ, 2552) กับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในเครือมูลนิธิโตไชนั้อยู่ช้อค้นพบ ตามแนวคิดทฤษฎีของ Hoy and Miskel (2008, อ้างถึงใน สมใจ ปิติโส, 2556) ดังภาพประกอบ 1 ซึ่งสามารถนำเสนอเป็นกรอบแนวคิดได้ดังนี้

ตัวแปรที่ 1

ตัวแปรที่ 2

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ที่มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในเครือมูลนิธิโตไชนโยโดยมีลำดับขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนในเครือมูลนิธิโตไชนโย ปีการศึกษา 2558 จำนวน 201 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนในเครือมูลนิธิโตไชนโย ปีการศึกษา 2558 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970, อ้างถึงใน พิมพ์อร สดเยี่ยม, 2557, หน้า 35) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 133 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเป็นชั้นภูมิ (Stratified random sampling) จำแนกตามโรงเรียน คำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละชั้นภูมิ สุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วย วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ให้ได้จำนวนที่ครบตามสัดส่วนที่กำหนดไว้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในเครือมูลนิธิโตไชนโย จำนวน 1 ฉบับ ที่ผู้วิจัยปรับปรุงขึ้น ภายใต้กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้จากการศึกษา วิเคราะห์เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ตอนมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ถามเกี่ยวกับ เพศ ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน และโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูผู้สอน ตามแนวคิดของ Walton (1974, อ้างถึงใน ทวีศักดิ์ ชันติยะ, 2552) ซึ่งมีองค์ประกอบ 8 ด้าน ดังนี้ 1) ผลตอบแทนที่ยุติธรรมและเพียงพอ 2) สภาพแวดล้อมการทำงานที่ถูกต้องลักษณะและปลอดภัย 3) การพัฒนาความสามารถของบุคคล 4) ความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน 5) การบูรณาการด้านสังคม 6) สิทธิและหน้าที่ของบุคลากรในโรงเรียน 7) ความสมดุลระหว่างชีวิตงานกับชีวิตด้านอื่น และ 8) ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ และกำหนดเกณฑ์การตอบ ดังนี้

5	หมายความว่า	ครูมีคุณภาพชีวิตในการทำงานอยู่ในระดับ	มากที่สุด
4	หมายความว่า	ครูมีคุณภาพชีวิตในการทำงานอยู่ในระดับ	มาก
3	หมายความว่า	ครูมีคุณภาพชีวิตในการทำงานอยู่ในระดับ	ปานกลาง
2	หมายความว่า	ครูมีคุณภาพชีวิตในการทำงานอยู่ในระดับ	น้อย
1	หมายความว่า	ครูมีคุณภาพชีวิตในการทำงานอยู่ในระดับ	น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน ซึ่งมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้

- 1) ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น
 - 2) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก
 - 3) ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม และ
 - 4) ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน
- ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) Likert (1961, อ้างถึงใน ภัทรพร เกษสังข์, 2549, หน้า 117) 5 ระดับ และกำหนดเกณฑ์การตอบ ดังนี้

5	หมายความว่า โรงเรียนมีประสิทธิผลอยู่ในระดับ	มากที่สุด
4	หมายความว่า โรงเรียนมีประสิทธิผลอยู่ในระดับ	มาก
3	หมายความว่า โรงเรียนมีประสิทธิผลอยู่ในระดับ	ปานกลาง
2	หมายความว่า โรงเรียนมีประสิทธิผลอยู่ในระดับ	น้อย
1	หมายความว่า โรงเรียนมีประสิทธิผลอยู่ในระดับ	น้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนในเครือมูลนิธิโทโฮโยที่ใช้เป็นหน่วยของกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามโดยทางไปรษณีย์ และขอความอนุเคราะห์ ให้ตอบกลับภายใน 3 สัปดาห์ และแบบสอบถามบางส่วนผู้วิจัยได้เดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองและตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกชุดหลังเก็บรวบรวมข้อมูล
4. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปวิเคราะห์ต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติบรรยาย (Descriptive statistics)
 - 1.1 การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
 - 1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
2. สถิติอ้างอิง (Inferential statistics) การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) Likert (1961, อ้างถึงใน ภัทราพร เกษสังข์, 2549, หน้า 143)

สรุปผลการวิจัย

1. คุณภาพชีวิตในการทำงานของครูโรงเรียนเอกชนในเครือมูลนิธิโทโฮโย ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูโรงเรียนเอกชนในเครือมูลนิธิโทโฮโย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านที่ 2 สภาพแวดล้อมการทำงานที่ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย รองลงมา คือ ด้านที่ 6 สิทธิและหน้าที่ของบุคลากรในโรงเรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านที่ 1 ผลตอบแทนที่ยุติธรรมเพียงพอ
2. ประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนในเครือมูลนิธิโทโฮโย ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในเครือมูลนิธิโทโฮโย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้าน 2 ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก รองลงมา คือ ด้าน 1 ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้าน 3 ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม และด้าน 4 ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน
3. ความสัมพันธ์ระหว่างระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในเครือมูลนิธิโทโฮโย ผลการวิจัย พบว่า คุณภาพชีวิตในการทำงานของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในเครือมูลนิธิโทโฮโย โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

1. คุณภาพชีวิตในการทำงานของครูโรงเรียนเอกชนในเครือมูลนิธิโตไซโย จากผลการวิจัย พบว่า คุณภาพชีวิตในการทำงานของครูโรงเรียนเอกชนในเครือมูลนิธิโตไซโย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ครูมีความเข้าใจในงานที่รับผิดชอบ มีความรู้มีความสามารถตรงกับงาน มีความสุขกับงานที่ได้ทำและมีเพื่อนร่วมงานที่ดี มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันจากเพื่อนร่วมงาน มีมิตรภาพที่ดีต่อกันและกันทั้งระหว่างครู นักเรียน และผู้ปกครอง นอกจากนี้ ยังได้รับการแก้ไขปัญหามาจากเพื่อนร่วมงานด้วยกันและได้รับการดูแลเอาใจใส่จากผู้บริหารโรงเรียนทั้งการส่งเสริม สนับสนุนให้มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน จัดสวัสดิการที่เหมาะสมให้ครูตลอดจนให้ความยุติธรรมแก่ครู ให้ค่าตอบแทนที่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตโรงเรียนประสบความสำเร็จ ที่แสดงให้เห็นว่าครูมีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดีซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด วลัยพร ศิริภรณ์ (2541, หน้า 41) ที่กล่าวว่า คุณภาพชีวิตในการทำงานมีส่วนส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้ทั้งในลักษณะของการเป็นมรรควิธี (Means) และมรรคผล (Ends) ของกันและกันได้ อันส่งผลต่อการพัฒนาในที่สุด อีกทั้งยังเป็นส่วนส่งเสริมเกื้อหนุนให้คุณภาพดีขึ้นได้ กล่าวคือ ถ้าคนเรามีชีวิตในการทำงานที่เหมาะสม พอใจ มีความสุข เช่น มีงานตรงกับความรู้ ความสามารถ เงินเดือนดี มีความก้าวหน้าในอนาคต มีความสุขในการทำงาน มีความหวังในการทำงาน ขณะเดียวกันหน่วยงานก็ประสบความสำเร็จ มีผลปรากฏถึงความเจริญก้าวหน้าให้กับหน่วยงาน โดยรวมเรียกว่าทั้งหน่วยงาน และผู้ปฏิบัติงานมีความพอใจร่วมกันย่อมแสดงให้เห็นว่าหน่วยงานนั้นมีคุณภาพชีวิตในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานดี ซึ่งเป็นส่วนช่วยส่งเสริมให้คุณภาพชีวิตโดยรวมของทรัพยากรมนุษย์ในสังคมดีตามไปด้วย ซึ่งจะเห็นได้ว่า ครูมีคุณภาพชีวิตในการทำงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนในเครือมูลนิธิโตไซโย จากผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนในเครือมูลนิธิโตไซโย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 47, 48 ได้กำหนดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ การประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก โดยเฉพาะระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการจัดการศึกษาที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และรายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนและเป็นการรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก โรงเรียนจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ทุกมาตรฐาน กอปรกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการส่งผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องกำกับติดตามและสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดทุกโรงเรียนอย่างใกล้ชิดเพื่อให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการพัฒนาตนเองเพิ่มมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นการเข้าฝึกอบรมและการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น ทำให้ประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวของ พันธุ์เทพ ใจคำ (2547) ที่กล่าวว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน หมายถึง การบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์การจัดการศึกษา โดยผู้นำใช้ความสามารถในการบริหาร และประสานงานในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติในทางบวกตลอดจนสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก รวมทั้งแก้ปัญหาภายในโรงเรียนจนทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นการมองประสิทธิภาพในภาพรวมทั้งระบบ จะเห็นได้ว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในเครือมูลนิธิโตไซโย จากผลการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนในเครือมูลนิธิโตไซโยโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ในทางบวก อยู่ในระดับปานกลาง อย่างน้อยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ถ้าคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูดีขึ้น ประสิทธิภาพของโรงเรียนก็จะเพิ่มขึ้นตามกัน เพราะ สถานศึกษาทุกแห่ง โดยเฉพาะผู้บริหารได้มีการปรับปรุงคุณภาพของโรงเรียนโดยปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการโรงเรียนให้เกิดประสิทธิผลตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ซึ่งต้องอาศัยหลักแนวคิดทฤษฎีเป็นแนวทาง โดยอาศัยต้องทุ่มเทในทุกด้านจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องตลอดจนการมีเป้าหมายที่ชัดเจนและท้าทาย มีทรัพยากรที่เพียงพอ มีวิสัยทัศน์เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรและการสอน อีกทั้งต้องอาศัยความเต็มใจของบุคลากรซึ่งทำหน้าที่เป็นครูผู้สอนที่เป็นกลไกสำคัญในที่จะทำให้ประสิทธิผลของโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้นโดยให้ครูผู้สอนมีขวัญกำลังใจที่ดี มีความสุขทั้งกายและใจในการทำงาน ทั้งนี้ผู้บริหารควรมีการเสริมสร้างแรงจูงใจที่ดีให้แก่ครูผู้สอน เช่น ปรับค่าตอบแทนอย่างยุติธรรม ให้ความเอาใจใส่ดูแลอย่างเป็นธรรมชาติ ทำให้ครูมีความรักมีความสามัคคีซึ่งกันและกัน ให้ความเคารพนับถือกัน และทำให้นักเรียน และผู้ปกครองมีความไว้วางใจ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ คักดีชัย แก้วอินทร์ (2549, หน้า 21) ที่กล่าวว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน เป็นความสามารถในการจัดการศึกษาได้ดี ผู้บริหารสามารถจูงใจให้ครูมีความตั้งใจในการทำงาน เสียสละทำให้งานบรรลุเป้าหมายตามที่วางไว้ รวมถึงความสามารถในการแก้ปัญหาต่างๆ ภายในโรงเรียนให้ปรับเปลี่ยนไปในทางที่ดีจนทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจ และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ปรีชา ทัศนละไม (2549, หน้า 35) ที่กล่าวว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน เป็นการที่โรงเรียนมีความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและพัฒนาให้นักเรียนให้มีเจตคติทางบวก ตลอดจนสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก รวมทั้งแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ซึ่งทำให้ครูเกิดความพึงพอใจในการทำงาน ส่งผลให้โรงเรียนมีประสิทธิผลเพิ่มขึ้น จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนในเครือข่ายมูลนิธิโทโฮโฮ พบว่า ด้านผลตอบแทนที่ยุติธรรมเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมี การกำหนดค่าตอบแทนที่เหมาะสม

1.2 จากการศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในเครือข่ายมูลนิธิโทโฮโฮ พบว่า ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรต้องปรับเปลี่ยนการดำเนินงานให้ทันกับความเจริญก้าวหน้าและความเปลี่ยนแปลงปรับตัวให้ทันสมัยทันความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในด้านการเรียนการสอนมีนวัตกรรมสื่อสารใหม่ๆ มีการค้นคว้าและพัฒนาสื่ออุปกรณ์ให้ทันสมัยอยู่เสมอ ปรับปรุงอาคารสถานที่ให้สะอาด ร่มรื่น สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการแข่งขันด้านวิชาการมากขึ้น สนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนให้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมครูให้มีเทคนิคการสอนที่หลากหลายเน้นการคิดวิเคราะห์ และมีสื่อการที่ทันสมัยเพื่อการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามเป้าหมาย

1.3 จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนในเครือข่ายมูลนิธิโทโฮโฮ พบว่ามีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดีขึ้นซึ่งจะทำให้ประสิทธิผลของโรงเรียนเพิ่มสูงยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรนำความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในเครือข่ายมูลนิธิโทโฮโฮไปทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research) เพื่อให้เกิดการพัฒนาครูในโรงเรียน

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนกับตัวแปรอื่นๆ หรือแนวคิดทฤษฎีอื่น เพื่อจะได้ทราบถึงความแตกต่างและนำไปสู่การพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิผลได้หลากหลายช่องทางมากยิ่งขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวแนวคิดทฤษฎีคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูกับตัวแปรอื่นๆ หรือแนวคิดทฤษฎีอื่น เพื่อจะได้ทราบถึงความแตกต่าง

2.4 ควรศึกษาปัจจัยคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูที่ส่งผลถึงประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในเครือข่ายมูลนิธิไทยโซ

เอกสารอ้างอิง

- ทวีศักดิ์ ชันติยะ. (2552). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เลเย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. ปรีชา ทัศนละไม. (2549). *ความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนและประเมิลผลของโรงเรียน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1-3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เลเย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. พันธุ์เทพ ใจคำ. (2547). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เลเย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. พิมพอร์ สดเอี่ยม. (2557). *สถิติสำหรับการวิจัยทางการบริหารการศึกษา*. เลเย: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. วิทยาเขตศรีล้านช้าง.
- ภัทรพร เกษสังข์. (2549). *การวิจัยทางการศึกษา*. เลเย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- มานะชัย วงษ์ธนสุนทรณ์. (2546). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน* สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วัลย์พร ศิริภิรมย์. (2541). *การรับรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิต: กรณีศึกษาบริษัท บางกอกกรับเบอร์ จำกัด (มหาชน)*. ภาคนิพนธ์ บธ.บ. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนบัณฑิตบริหารศาสตร์.
- วันชัย ดนัยโมทน. (2543). *การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ การศาสนา
- วัศยากร ลินพูน. (2551). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานและความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน การไฟฟ้านครหลวงแห่งประเทศไทย (เขตครองเตย)*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ศักดิ์ชัย แก้วอินทร์. (2549). *ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพองค์การของโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เลเย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- สมใจ ปิตุโส. (2556). *ปัจจัยส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศึกษาเลย เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- Cameron and Wheaten. (1996). "Organizational Effectiveness and Quality : The Second Generation". Higher Educationa: *Hndbook of Theyony and Research*. New York : Arathorn Press.
- Hoy & Miskel. (2008). *Education administration: Theory research and practice*. 8th edition. New York: McGraw-Hill.
- Robbins (1996). *Organizational behavior : Concept, Controversies and Applications*. Englewood Cliffs, NJ : Prentice.